

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

PREVENCIŲ PRIEMONIŲ, STIPRINANČIŲ VISUOMENĖS SVEIKATĄ BEI PSICHOLOGINĘ GEROVĘ IR ATSPARUMĄ, SKATINIMAS PANEVĖŽIO RAJONE

Panevėžio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras pradėjo įgyvendinti bendrai finansuojamą 2021–2027 metų ES fondų investicijų programos lėšomis projektą „Prevenčių priemonių, stiprinančių visuomenės sveikatą bei psichologinę gerovę ir atsparumą, skatinimas Panevėžio rajone“, projekto Nr. 25-509-P-0001.

Problema ir jos aktualumas. Remiantis 2020 m. Panevėžio rajono mokinių gyvenimo tyrimo rezultatais, atkreiptinas dėmesys į psichikos sveikatą, žalingus įpročius, patiriamas patyčias ir smurtą. Remiantis 2022 m. Panevėžio rajono suaugusiųjų gyvenimo tyrimo rezultatais, atkreiptinas dėmesys į psichikos sveikatą, rizikingą elgesį, savižudybių skaičių, griuvimų prevenciją, didelį mirtingumą nuo kraujotakos sistemos ligų.

Viena iš pagrindinių priežasčių, lemiančių didelį gyventojų sergamumą ir pirmalaikį mirtingumą, yra sąmoningo rūpinimosi savo sveikata stoka (PSO). 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane vieni iš nurodytų sprendimų susidariusiai situacijai gerinti yra stiprinti visuomenės psichologinį, emocinį atsparumą, daug dėmesio skiriant vaikų psichologinei būklei bei gerinant visuomenės sveikatą. t. y. skatinant keisti žmonių gyvenimo būdą, ugdant atsakingą požiūrį į sveikatą. Prevencinių priemonių taikymas padėtų ugdyti tinkamus mitybos, fizinio aktyvumo įgūdžius. Remiantis Valstybės duomenų agentūros gyventojų skaičiaus duomenimis ir įvertinus paskutinių metų gyventojų skaičiaus pokyčio tendencijas bei pateikiamas prognozes, vyresnio amžiaus asmenų skaičius turi tendenciją didėti. Todėl vyresnio amžiaus žmonių sveikos gyvenimo įgūdžių ugdymas yra svarbi priemonė, siekiant vyresnio amžiaus žmonių sėkmingo senėjimo. Vaikų skaičius išlieka stabilus, tačiau, įvertinant tai, kad jų sveikata prastėja, taip pat reikalinga plėsti visuomenės sveikatos paslaugas šiai tikslinei grupei. Visi anksčiau analizuoti rodikliai ir jų rezultatai patvirtina, kad Panevėžio regione yra poreikis gerinti teikiamų visuomenės sveikatos paslaugų kokybę, didinti gyventojų sveikatos raštingumą bei ieškoti būdų, kaip pasiekti gyventojus, kuriems šios paslaugos yra reikalingos. Užtikrinus šias priemones regione būtų prisidedama prie gyventojų sveikatos gerinimo, prevencinėmis priemonėmis išvengiama mirtingumo mažinimo bei psichologinio visuomenės atsparumo didinimo. Nešalinant problemos priežasties – nepakankamų sąlygų sveikatinimuisi ir nekokybiškų sveikatos priežiūros paslaugų kokybės užtikrinimo, socialiniai ir ekonominiai skirtumai regione, lyginant su šalies vidurkiu, ir skirtumai regiono viduje didėtų labiau negu taikant projekte numatytas priemones.

Projekto tikslas – įgyvendinti visuomenės sveikatos išsaugojimą ir jos stiprinimą skatinančias priemones ir taip sumažinti fizinės ir psichikos sveikatos rizikos veiksnių (alkoholio vartojimo, rūkymo, nesveiko gyvenimo būdo, psichologinių problemų) paplitimo apimtį.

Projekto tikslinė grupė – senyvo amžiaus asmenys, vaikai ir jaunimas.

Numatytos projekto veiklos:

- Gyvenimo įgūdžių programos senyvo amžiaus asmenims;
- Priklausomybių prevencijos mokymai mokytojams, tėvams ir vaikams;
- Jaunimo stovyklos „Linksminkis sveikai“.

Laukiami rezultatai. Numatoma, kad:

- organizuojamose projekto veiklose dalyvaus 1 190 unikalų asmenų;

- įgyvendinus projektą atliktoje apklausoje bus nustatyta, kad ne mažiau kaip 80 proc. veiklose dalyvavusių asmenų palankiai vertins visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;
- ne mažiau kaip 80 proc. veiklose dalyvavusių asmenų pagerins sveikatos raštingumo kompetenciją.

Panevėžio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro informacija